

pokrajinski skupščini v Krškem, ker je važna za nje.

— **Šolski voditelji** — naročajte svoje potrebščine pri Učiteljski tiskarni in pri Tvornici učil in šolskih potrebščin v Ljubljani.

— **Nabiralci »Zvončkovil« naročnikov** prejmejo prihodnje dni obračun za prvih 6 števil »Zvončka«. Če bi se morda v kakem slučaju kaj ne vjemalo, prosimo, da nam to nemudoma javite. — Morebitno pomoto homo takoj popravili.

— **Tovarišem abiturijentom iz l. 1904.** naznanjam, da se snidemo sredi avgusta v Ljubljani. Dneva ne moremo točno določiti radi glavne skupščine v Dubrovniku, ki bo skoro gotovo preložena za en teden nazaj. Vse podrobnosti objavimo pravočasno. — Že danes pa kliče mo: Tovarišice iz leta 1904. dobrodošle!

— **Ne potrebujete novega zakona o taksah** če si kupite »Ročni katalog«, ker je v njem vse kar potrebujete za šolo in zase glede novih taks in kolekovanja.

— **Učitelje na ekskurendnih šolah, na oddelkih za oddaljene otroke in nestalno nastavljene učiteljice ženskih ročnih del** vabim, naj predložijo tekom meseca julija t. l. izkaze o dejanskih učnih urah v zmišlu razpisa višjega šolskega sveta z dne 16. jan. 1923, št. 467. Ur. l. št. 8 s to razliko, da navedejo učne ure posebej za čas od 1. do 30. aprila 1924 in od 1. maja do 30. junija (event. za ekskurendne šole do 31. julija 1924). Izkaze je predložiti čimprej, tedaj vsaj do 15. avgusta 1924. Daje naj predložijo na posebnih izkazih učiteljice ženskih ročnih del, ki uče izven svojega bivališča, izkaze za potnine in prehrano v zmišlu razpisa prosvetnega oddelka za Slovenijo z dne 7. aprila 1924, št. 4832. Ur. l. št. 31 za čas od 1. aprila do 30. junija odnoso do 31. julija 1924. Prijave naj se vlagajo na način, ki ga predpisujeta navedena razpisa. Obenem obveščam vse one prizadete učne osebe, ki še niso prejele nagrad, potnin in prehrane za čas od 1. julija 1923 do 31. marca 1924, da jih prejmejo, kakor hitro se dovoje za to potrebni krediti. — Šef oddelka: dr. St. Beuk s. r.

Učiteljski pravnik.

— **§ Povrnitev potnih in selitvenih stroškov, če prosí kdo za razpisano mesto.** Ministrstvo prosvete je z odlokom z dne 8. julija 1924, O. br. 6636 odločilo: Po čl. 71. zak. o civilnih uradnikih ne pripada nameščencem povračilo stroškov za potovanje in selitev, če so premeščeni na lastno prošnjo. Kot premeščeneje na lastno prošnjo se smatra tudi premeščenje na podlagi natečaja ali konkurza.

— **§ Upokojeenci,** ki so udobili v zadnjem času rešenje o ureditvi penzije in uživajo še akontacijo, naj pošljejo ono rešenje (uverjenje) prosvetnemu oddelku, da se jim nakaže penzija, ker bodo sicer dobivali še naprej le akontacijo in se jim tudi razlika za nazaj ne bo nakazala, dokler oddelek ne dobi rešenja. Rešenje dobi vsakdo po nakazilu zopet nazaj.

— **§ Prošnja za akontacijo upokojenih učiteljev** naj se glasi sledeče: Takse prosto po čl. 128. ur. zak.

Ministrstvu prosvete (oddelenje za osnovnu nastavo) v Beogradu.

Podpisani prosim za nakazilo akontacije v smislu čl. 131. zakona o glav. drž. računovodstvu.

Svojo prošnjo opiram:

1. Sem stalen (nadučitelj K. J. osnovne) šole v . . . . .

2. Upokojen sem glasom odloka ministrstva prosvete z dne . . . . . O. N. br. . . . . po ukazu Njeg. Vel. kralja od dne . . . . .

3. Prosvetni oddelek za Slovenijo v Ljubljani, me je razrešil učiteljske službe z dnem . . . . . br. . . . . in mi s tem ustavil aktivitetne službene prejemke.

4. Aktivitetne prejemke sem zadnjič prejel . . . . .

5. V učiteljski službi sem bil . . . . . let.

6. Poslednja moja plača je bila mesečno: . . . . . Din in . . . . . Din draginjske doklade, poleg tega . . . . . mesečno. Skupno: . . . . . mesečnih prejemkov.

Ker nimam — razen plače — nikakih drugih dohodkov in tudi ne prihrankov, s kojimi bi se preživljal, prosim, da se mi v zmišlu čl. 152. urad. zak. nakaže akontacija takoj.

Ljubljana, ... 1924.

O p o m b a: Prošnja je takoj po prejemu odloka o upokojitvi poslati direkt-

no in brez prilog Prosvetnemu oddelku v Ljubljani.

— **§ Član 282. financ. zakona** mogu koristiti samo rez. oficiri koji su u ratu učestvovali, a koristili su ga i svi ostali, koji su penzionisani pre stupanja na snagu novog činovničkog zakona, jer je novim zakonom to pravo ostavljeno samo rez. oficirima, a ostali su ga izgubili.

Vestnik upokoj. učiteljstva.

— **up Odbor »Društva upok. učit. Slovenije«** je na svoji seji, katera se je vršila 6. julija t. l. dopoldne v St. Jakobski šoli, sklenil: I. da se občni zbor društva skliče na 5. avgusta 1924 ob 3. dopoldne v I. mestno šolo na Ledini; II. da naznani društenikom — zvedelo se je pri finančni delegaciji — ministrstvo je sklenilo kronsko pokojnino premeniti v dinarje, in povišati upokojencem 60% draginjske doklade. Vse to mora finančni odbor pregledati in potrditi in skupščina sprejeti. Če bo skupščina razpuščena, bo potem finančni odbor sam naredbo sprejel in kralj potrdil; III. da se sprejme v društvo 15 novih članov, ker so 3 Din letnino, 5 Din pristopnino in prispevek 2.50 Din, vkup 10.50 Din vplačali. Pošljejo se jim takoj »Sprejemnice«. Ti gg. so: Žirovnik, Trošt, Jeglič, Zavr. Lavrenčič, Pipan, Ratej, Petriček, Valenta, Sabati, Paternost, Povh, Verjak, Estova, Kalin. — Vsem gg. učiteljem naznani društvo — in jih prosí — naj čitajo »Učit. Tov.« št. 22. »Vestnik« na drugi strani. Vse informacije, govori in vprašanja izostanejo. Le na dopisnico pišite tajniku M. Brezniku, Cesta na Rožnik, vila št. 29, Ljubljana. Pogovore ni potem treba iskati — in nič vprašati. — M. B., tajnik.

Naša gospodarska organizacija.

REZERVNI SKLAD

prostovoljni organizacijski sklad.

VII. izkaz.

Blagajniško stanje po VI. izkazu	4127.56 Din
Čeh Štefanija, Ljubljana	10.— »
Gradišar Franc, Moravče	20.— »
Učit. osn. šole v Grahovem	50.— »
Smole Josipina, Sv. Gora	25.— »
Gornjegrajsko učit. društvo	125.— »

skupaj . . . . . 4457.56 Din

Iskrena hvala! Upravnik.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Poročila:

+ **GORNJEGRAJSKO UCITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 14. junija t. l. v Gornjem gradu. Po pozdravu konstatuje predsednik z zadovoljstvom, da je navzočih 85% članov. Tov. Brandstetterjevi, ki je odšla v Ribnico na Pohorju, želi tam mnogo zadovoljstva. V pokoj je stopila naša zvesta članica Gizela Dominkuš in tov. Jos. Terčak. Ta tovariš zašluzi naše polno priznanje in pohvalo, ker je stal več let kot predsednik našega društva uspešno v bran viharju in burji, ki se je takrat z vso silo zaletavala v društvo. Predsednik mu želi, da zdrav in čil učaka še mnogo srečnih let. Tov. Leksetu častita na dobro prestalem izpitu.

Po odobrenju zapisnika prečita predsednik došle dopise.

Za stanovski naraščaj je plačal danes vsak član 2.5 Din, za rezervni sklad pa 5 Din.

Podaval je tov. Zemljčič o duševni svobodi. Nato se je razvil razgovor o šolskih knjigah. Odkar ni več uradnih zborovanj, ni več enotnosti v nabavi učnih knjig; nimamo pa tudi primernih čitank za nižje organizovane šole. Sklenilo se je naročati knjige, ki jih izdaja Učiteljska tiskarna.

Društvo se izjavi v principu za Suus

Za delegata pokrajinske skupščine se potrdita predsednik Pulko in Rainer; namestnici sta pa Iva Černe in Lucija Rainerjeva.

Predlogi. Soglasno se je sprejel predlog, naj ostane šolska oblast nedeljena, in da je delovati na to, da se odpravi kolkovanje »šolskih naznanil« in »Izkazov«, ki odtujuje šolo domu.

Popoldne nas je na povabilo posetil novi srezki poglavar gornjegrajski gosp. Fr. Voušek, da smo se medsebojno spoznali.

+ **UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MEZIŠKO DOLINO** je zborovalo dne 24. junija t. l. v šoli na Prevaljah. Od 40 članov je bilo navzočih 27.

V pozdravnem nagovoru izvaja predsednik Peter Močnik, da je pot, ki ga hođi društvo, t. j. zastopanje strogo stanovskih interesov, v sedanji dobi političnih razprtij edino pravilna. Dotakne se tudi raznih izprememb v šolski upravi, omenja pa tudi, da z uredbami uradniške pragmatike nismo zadovoljni; zapostavljeni so pri prejemkih šolski voditelji in z državnim uradniki poročene učiteljice. Za obmejno šolstvo ni nič storjenega, učiteljstvo je uvrščeno v 3. draginjski razred, vključ temu, da je ob meji večja draginja kakor v notranjosti in tudi službovanje težavnejše.

Čitanju zapisnika je sledilo poročilo o Suusu. Po daljši debati, ki je sledila referatu, je bil sprejet predlog, da bodi Suus privatna ustanova izven organizacije UJU.

Prečita se tudi predlog ljubljanskega učiteljskega društva glede naobrazbe učiteljskega naraščaja. Predlog se sprejme in navzoči prispevajo predlagano vsoto za fond, ki ima pospeševati naobrazbo učiteljskih pripravnikov.

Glede šolske uprave in gmotnega položaja učiteljstva so bile sprejete sledeče resolucije:

1. Enodušno izjavljamo, da vidimo v sedanjem absolutističnem postopanju pri najvažnejših odločitvah v področju šolstva nevaren preudic za ureditev šolstva po bodočem šolskem zakonu in veliko opasnost, da se pri teh odločitvah uveljavijo tudi neslužbeni vplivi. Čutimo se v svojih težko priborjenih pravicah ogroženi in protestiramo proti omejitvam odnosno ukinitvam kompetenc onih šolskih korporacij, ki so osnovane na zakonu in v katerih ima učiteljstvo svoje legitimne zastopnike, v kolikor niso te omejitve in ukinitve v resnici nujne in neizogibne posledice predmetnih zakonov, ki so se uveljavile v vseh delih države in brez izjeme v vseh področjih uprave. Protestiramo zlasti, da se našim izvoljenim zastopnikom v višjem šolskem svetu jemlje vsaka možnost soodločevati pri raznih imenovanjih in ukrepih, protestiramo proti ukinjenju sej okrajnih šolskih svetov in proti vsaki nameri, še nadalje okrnjevati pravice okrajnih in krajnih šolskih svetov, ker dajemo načelno tudi najpomankljivejši inštituciji, ki omogoča sodelovanje širših krugov naroda, prednost pred birokratskim režimom in ker smo načelno proti kršenju zakona tudi tam, kjer bi na videz ustrežala šolskim interesom.

Pozivljamo poverjeništvu UJU, da se z vso odločnostjo bori za to, da se ustvari do sprejetja novega šolskega zakona nek provizorij, ki bo varoval naše priborjene pravice soodločevanja v šolskih zadevah in ne bo izročil šolstva kakemu absolutističnemu režimu.

2. V krajinah Srbije, kjer se opravlja služba s stalno zvišano pozornostjo ali s posebnim naporom, ima učiteljstvo doklade na prejemkih v iznosu 25, 30 ali 35 odstotkov vseh primadležnosti. Tudi službovanje v naših krajih zahteva zaradi draginje in narodnostnih bojev posebnih naporov. UJU naj izposluje te ugodnosti tudi za naše kraje, posebno še radi naredbe o draginjskih dokladah, ki pospešuje s svojimi določbami pravcati beg z meje v večje centre, kjer se udobneje živi.

3. Zahtevamo, da se šolski voditelji na primeren način, t. j. v relaciji, ki je veljala po starem zakonu med funkcijsko doklado in ostalo plačo, gmotno odškodujejo za trud in odgovornost, ki sta združena s šolskim vodstvom.

4. Zahtevamo — in sicer kot nekaj po sebi umevnega — da se izplačujejo okrajnim šolskim nadzornikom za službena potovanja potnine in izmeri, kakor velja to v obče za državne uradnike in se čudimo, da se jih je spričo njih izredno važne, odgovorne in težavne funkcije sploh moglo v tem pogledu zapostavljati.

5. Zahtevamo izenačenje prejemkov omoženih učiteljic z neomoženimi.

6. Skrajno nehumano je, da morajo po dolgih letih zvestega službovanja učitelji, ki stopajo v pokoj, čakati več mesecev na pokojnino brez vseh sredstev. Zahtevamo, da se jim obenem z upokojitvijo nakažejo prejemki v obliki akontacije.

7. Zahtevamo takojšnje izplačilo že zdavnaj zapadle razlike med starimi in novimi prejemki, ki nam gre po pragmatiki.

Pri slučajnostih se sprejmeta predloga, da se pozovejo šolske oblasti, da se otvorijo za učitelje zopet kmetijski tečaj in da se dovoli carine prost uvoz onih učil, ki se pri nas ne izdelujejo.

Končno se predsednik poslovi v pri srčnih besedah od enega najzvestejših naših članov in obiskovalcev naših zborovanj od tov. Franca Rateja. Šol. vodje na Holmcu, ki je glasom časniških poročil upokojen. Želimo mu, preživeti še mnogo let srečno v pokoju, želi pa tudi, da bi ostal ipak v naprej naš zvest član.

Književnost in umetnost.

Priporočamo vse spodaj navedene knjige v nabavo učiteljstvu in šolam, posebno pa šolskim, vsem javnim ljudskim in društvenim ter učiteljskim-strokovnim knjižnicam. Vse tu navedene knjige se naročajo tudi lahko potem Učiteljske knjižarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica, št. 6.

Nove knjige in druge publikacije.

— **kpl Dva sveta.** E. Bekefov. Pripovetka iz života prvih vremena krščanskih, sa 18 slika. Sa rusko prevod M. R. Majstorovic. Založba: Slovenska knjižara M. J. Stefanovič in drug. Beograd — Poenkareova ul. 36. Cena 30 Din.

— **kpl Iz dni trpljenja,** mladinski spisi od Andreja Rapeta. VIII. zvezek. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena trdo vezani knjigi 15 Din.

— **kpl Fr. Erjavec: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne.** Splošna knjižnica št. 27. V Ljubljani 1924. Natisnila in založila Zvezna tiskarna in knjigarna. 80 strani. Cena broš. Din 12, vez. Din 17.

— **kpl A. Sič: Kmečke hiše na Gorenjskem in njih oprava.** I. Izdala in založila Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani, 1924. Dvoje izdaj: na finem papirju in na kartonu. Delo je izšlo v dveh izdajah. Navadna izdaja na finem papirju stane 90 Din, luksusna na finem kartonu v lepenkastih mapi pa 140 Din.

— **kpl Povest o svatbi kralja Jana,** knjiga za male in velike otroke. V češčini spisal V. Rih. Prevedel Karel Pribil. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena elegantno vezani knjigi 16 Din.

Ocene.

— **k Dva sveta.** E. Bekefov je sam napisal uvod svojemu delu, ki ga je naslovil na roditelje in vzgojitelje v katerem navaja nekaj podatkov o postanku pripovedke »Dva sveta.« Pripovedka »Dva sveta« je izdelana po istem delu, s katerim je izdelala pisateljica Evg. Tur svoje znamenito delo »Katakomb.« Delo je religiozne vsebine in nam opisuje mučeništvo prvih kristjanov, ki ga pojasnjuje tudi s slikami. Temelj pripovedi je ideja ljubezni, enakosti in resnice. Delo nekako izpopolnjuje ali dopolnjuje vsebinsko »Quo vadis?«, od Sienkiewicia in Ajvanko, od V. Skota. »Dva sveta« je prevedena v razne jezike in je v ruščini doživela že šesto izdanje. Ljubiteljem zgodovinsko religioznega čtiva priporočamo.

— **k Povest o svatbi kralja Jana,** knjiga za male in velike otroke. V češčini spisal V. Rih. Prevedel Karel Pribil. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena elegantno vezani knjigi 16 Din.

Povestice so kratke in mične, kakor jih pač otroci najraje čitajo. Primeroma drobna knjiga jih obsega štirinajst. Že naslovi govore o njih vsebini: Kako so se sešli gostje v gorski krčmi. — Kovačeva pripovedka. — Povest matere kova-

V novi obleki

namreč v rjavo-modro-beli etiketi je sedaj v prometu davno preizkušeni in priljubljeni »Pravi: FRANCKOV: kavni pridatek« v zabojčkih. — V varstvo proti ponaredbam se na tej novi etiketi posebno iztičejo glavna obeležja, namreči ime »Franck« in »kavni mlinček«. — »Pravi: FRANCK: z mlinčkom« je kavj tako potreben, kakor začimba juhi. —